МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

ОДЕСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ УДОСКОНАЛЕННЯ ВЧИТЕЛІВ

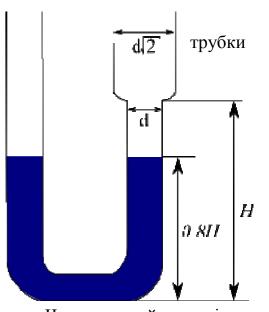
Всеукраїнська Інтернет-олімпіада з фізики І (заочний) тур 2014 рік

9 клас

Завдання виконують учні, які перейшли в 9-й клас. Також дані завдання можуть виконувати учні 7-го та 8-го класів. Роботи учнів, які перейшли в 10-й, 11-й класи не приймаються

1. *U*-подібну трубку із змінним діаметром заповнюють водою (див. малюнок). У ліве коліно наливають шар олії висоти *H*. На скільки підніметься рівень води у правому коліні? Густина води $\rho_{\theta} = 1 \text{ г/см}^3$, густина олії $\rho_{M} = 0.8 \text{ г/см}^3$.

U-образную трубку с переменным диаметром заполняют водой (см. рисунок). В левое колено трубки наливают слой масла высоты H. На сколько поднимется уровень воды в правом колене? Плотность воды $\rho_{\rm e}=1~{\rm r/cm}^3$, плотность масла $\rho_{\rm m}=0.8~{\rm r/cm}^3$.

2. У чайник налито $V_I=1,5$ л холодної води. Через деякий час після ввімкнення вода закипіла і чайник автоматично відімкнувся. Через $\tau_I=60$ с він знову був ввімкнений, і вода закипіла , як минуло $\tau_2=6$ с, після чого чайник вимкнувся. Відразу після цього його ще раз увімкнули, але знявши кришку. Автоматичний вимикач, який спрацьовує під тиском пари, перестав діяти, і вода з чайника почала википати. Через $\tau_3=240$ с після останнього вмикання виміряли об'єм води, яка залишилася. Виявилося, що він дорівнює $V_2=1,3$ л. Яким є значення питомої теплоти пароутворення води r? Питома теплоємність води r = 4200 Дж/(кг · K), густина r = 1000 кг/м³, потужність нагрівального елементу r = 2200 Вт. Теплоємністю чайника знехтувати.

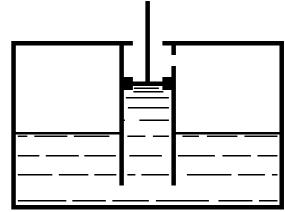
В чайник налито $V_I = 1,5$ л холодной воды. Через некоторое время после включения вода закипела, и чайник автоматически отключился. Через $\tau_I = 60$ с он был снова включен, и вода закипела по истечении $\tau_2 = 6$ с, после чего чайник выключился. Сразу после этого его ещё раз включили, но сняв крышку. Автоматический выключатель, срабатывающий под давлением пара, перестал

действовать, и вода из чайника начала выкипать. Через $\tau_3 = 240$ с после последнего включения измерили объём оставшейся воды. Он оказался равным $V_2 = 1,3$ л. Каково значение удельной теплоты парообразования воды r? Удельная теплоёмкость воды c = 4200 Дж/(кг · К), плотность $\rho = 1000$ кг/м³, мощность нагревательного элемента P = 2200 Вт. Теплоёмкостью чайника пренебречь.

3. Школяру вручили "чорну скриньку" (прямокутний паралелепіпед з отвором у верхній грані та тонким стрижнем, який стирчить з цього отвору) та дали завдання визначити його вміст. Порухавши уверх-униз тонкий стрижень, школяр вирішив, що стрижень прикріплений до пружини, яка, у свою чергу, прикріплена до дна "чорної скриньки". Вимірявши коефіцієнт жорсткості пружини, він отримав результат $k = 100 \, \text{H/m}$. Дійсна схема "чорної скриньки" показана на малюнку.

Всередині знаходяться вода та циліндр з поршнем. До поршня прикріплений тонкий стрижень, який виходить назовні. Чому дорівнює площа S поршня? Тертям та масою поршня можна знехтувати. Густина води $\rho = 1000$ кг/м³, прискорення вільного падіння g = 10 м/с².

Школьнику вручили "чёрный ящик" (прямоугольный параллелепипед с отверстием в верхней грани и торчащем из этого отверстия

тонком стержне) и дали задание определить его содержимое. Подвигав вверх-вниз тонкий стержень, школьник решил, что стержень прикреплён к пружине, которая, в свою очередь, прикреплена к дну «чёрного ящика». Измерив коэффициент жёсткости пружины, он получил результат k=100 Н/м. Истинная схема «чёрного ящика» показана на рисунке. Внутри находятся вода и цилиндр с поршнем. К поршню прикреплён выходящий наружу тонкий стержень. Чему равна площадь S поршня? Трением и массой поршня можно пренебречь. Плотность воды $\rho = 1000$ кг/м³, ускорение свободного падения g=10 м/с².

4. Скляний паралелепіпед розмірами $10.0 \, \text{cm} \times 10.0 \, \text{cm} \times 16.0 \, \text{cm}$, стоячи на своїй меншій грані, виглядає зверху як куб. Знайдіть показник заломлення паралелепіпеда.

Стеклянный параллелепипед $10.0 \text{ см} \times 10.0 \text{ см} \times 16.0 \text{ см}$, стоя на своей меньшей грани, выглядит сверху как куб. Определите показатель преломления параллелепипеда.

5. Виготовте камеру – обскура та вивчить, як залежить чіткість отриманого зображення від характерних параметрів (наприклад: розміри камери, розмір вхідного отвору). До звіту додайте знімок (світлину) зображення, яке Ви отримали.

Изготовьте камеру – обскура и изучите, как зависит четкость полученного изображения от характерных параметров (например: размеры камеры, размер входного отверстия). К отчету приложите снимок (фотографию) полученного Вами изображения.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ ОДЕСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ УДОСКОНАЛЕННЯ ВЧИТЕЛІВ

Всеукраїнська Інтернет-олімпіада з фізики

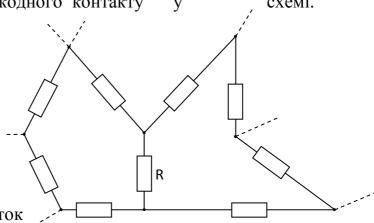
I (заочний) тур 2014 рік 10 клас

Завдання виконують учні, які перейшли в 10-й клас. Також дані завдання можуть виконувати учні 7-го, 8-го та 9-го класів. Роботи учнів, які перейшли в 11-й клас не приймаються

1. У чайник налито $V_I=1,5$ л холодної води. Через деякий час після ввімкнення вода закипіла і чайник автоматично відімкнувся. Через $\tau_I=60$ с він знову був ввімкнений, і вода закипіла , як минуло $\tau_2=6$ с, після чого чайник вимкнувся. Відразу після цього його ще раз увімкнули, але знявши кришку. Автоматичний вимикач, який спрацьовує під тиском пари, перестав діяти, і вода з чайника почала википати. Через $\tau_3=240$ с після останнього вмикання виміряли об'єм води, яка залишилася. Виявилося, що він дорівнює $V_2=1,3$ л. Яким є значення питомої теплоти пароутворення води r? Питома теплоємність води r значення питомої теплоти пароутворення води r потужність нагрівального елементу r нагрівального чайника знехтувати.

В чайник налито $V_I=1,5$ л холодной воды. Через некоторое время после включения вода закипела, и чайник автоматически отключился. Через $\tau_I=60$ с он был снова включен, и вода закипела по истечении $\tau_2=6$ с, после чего чайник выключился. Сразу после этого его ещё раз включили, но сняв крышку. Автоматический выключатель, срабатывающий под давлением пара, перестал действовать, и вода из чайника начала выкипать. Через $\tau_3=240$ с после последнего включения измерили объём оставшейся воды. Он оказался равным $V_2=1,3$ л. Каково значение удельной теплоты парообразования воды r? Удельная теплоёмкость воды c=4200 Дж/(кг · K), плотность $\rho=1000$ кг/м³, мощность нагревательного элемента $\rho=2200$ Вт. Теплоёмкостью чайника пренебречь.

2. На малюнку зображена схема ділянки кола, яка складається з невідомих опорів. Вам надані амперметр, вольтметр, батарея та з'єднувальні провідники. Виміряйте опір $\mathbf{R}$, не розриваючи жодного контакту у схемі.

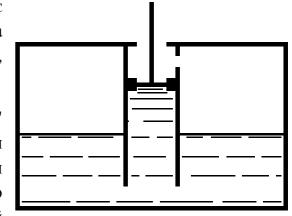
На рисунке изображен участок

схемы, состоящий из неизвестных сопротивлений. Вам даны амперметр, вольтметр, батарея и соединительные провода. Измерьте сопротивление $\mathbf{R}$, не разрывая ни одного контакта в схеме.

3. Школяру вручили "чорну скриньку" (прямокутний паралелепіпед з отвором у верхній грані та тонким стрижнем, який стирчить з цього отвору) та дали завдання визначити його вміст. Порухавши уверх-униз тонкий стрижень, школяр вирішив, що стрижень прикріплений до пружини, яка, у свою чергу, прикріплена до дна "чорної скриньки". Вимірявши коефіцієнт жорсткості пружини , він отримав результат $k=100\,$ Н/м. Дійсна схема "чорної скриньки" показана на малюнку. Всередині знаходяться вода та циліндр з поршнем. До поршня прикріплений тонкий

стрижень, який виходить назовні. Чому дорівнює площа S поршня? Тертям та масою поршня можна знехтувати. Густина води $\rho = 1000$ кг/м³, прискорення вільного падіння g = 10 м/с².

Школьнику вручили "чёрный ящик" (прямоугольный параллелепипед с отверстием в верхней грани и торчащем из этого отверстия тонком стержне) и дали задание определить его содержимое. Подвигав вверх-вниз тонкий

стержень, школьник решил, что стержень прикреплён к пружине, которая, в свою очередь, прикреплена к дну «чёрного ящика». Измерив коэффициент жёсткости пружины, он получил результат k=100 Н/м. Истинная схема «чёрного ящика» показана на рисунке. Внутри находятся вода и цилиндр с поршнем. К поршню прикреплён выходящий наружу тонкий стержень. Чему равна площадь S поршня? Трением и массой поршня можно пренебречь. Плотность воды $\rho=1000$ кг/м³, ускорение свободного падения g=10 м/с².

4. Турист зібрався розпалити багаття з допомогою збільшувального скла. Коли діаметр світлової плями на папері становив D_0 , температура плями була 100°С. Чи зможе турист запалити папір, якщо він зменшить діаметр плями у 2 рази? Температура займання паперу $T \approx 233$ °С. Відповідь обґрунтуйте.

Турист собрался зажечь костер с помощью увеличительного стекла. Когда диаметр светового пятна на бумаге составлял D_0 , температура пятна была $100\,$ °С . Удастся ли туристу зажечь бумагу, если он уменьшит диаметр пятна в 2 раза? Температура воспламенения бумаги $T \approx 233\,$ °С . Ответ обоснуйте.

5. Вивчіть та опишіть процес охолодження води у залежності від площі закритої частини її поверхні.

Изучите и опишите процесс охлаждения воды в зависимости от площади закрытой части ее поверхности.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ ДЕПАРТАМЕНТ ОСВІТИ І НАУКИ ОДЕСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ

ОДЕСЬКИЙ ОБЛАСНИЙ ІНСТИТУТ УДОСКОНАЛЕННЯ ВЧИТЕЛІВ

Всеукраїнська Інтернет-олімпіада з фізики І (заочний) тур 2014 рік

11 клас

Завдання виконують учні, які перейшли в 11-й клас. Також дані завдання можуть виконувати учні 8-го, 9-го та 10-го класів

1. Міномет встановлений біля основи деякої гори під кутом 1,5 радіана до горизонту. Мінометна обслуга веде записи про те, наскільки далеко падають міни в залежності від їх початкової швидкості. Знайдіть за цими даними висоту та примірну форму гори.

Миномет установлен у основания некоторой горы под углом 1.5 радиана к горизонту. Миномётный расчёт ведет записи о том, насколько далеко падают мины в зависимости от их начальной скорости. Определите по этим данным высоту и примерную форму горы.

v_{θ} , M/c	<i>l</i> , м
10	0,710576
14	1,61942
18	2,85057
22	4,45474
26	6,48101
30	8,9838
34	12,0195
38	15,6393
42	19,879
46	24,7493
50	30,2305
54	36,2765
58	42,8294
62	49,8405
66	57,2941
70	65,2363
74	73,8201
78	83,4179
82	95,0382

2. Кулю масою 2m кидають вертикально вгору із швидкістю v_{θ} . До кулі прив'язана абсолютно жорстка нитка довжиною $l < v_{\theta} / 2g$, до другого кінця якої прив'язана куля масою m. Через який час і на якій висоті кулі зіштовхнуться?

Шар массой 2m бросают вертикально вверх со скоростью v_{θ} . К шару привязана легкая абсолютно жесткая нить длиной $v_{\theta} < v_{\theta} / 2g$, к другому концу которой привязан шар массой m. Через какое время и на какой высоте шары столкнутся?

3. Підйомник піднімається та опускається у шахті, глибина якої 400 м за 40 с. Спочатку він розганяється зі сталим прискоренням, а потім з таким самим за модулем прискоренням уповільнюється. На скільки відстане за добу маятниковий годинник підйомника у порівнянні з нерухомим годинником? Підйомник перебуває у русі 5 год щоденно.

Подъемник поднимается или опускается в шахте, глубина которой 400 м за 40 с. Сначала он разгоняется с постоянным ускорением, а затем с тем же по модулю ускорением замедляется. На сколько отстанут за сутки маятниковые часы подъемника по сравнению с неподвижными часами? Подъемник находится в движении в течение 5 ч ежедневно.

4. Який мінімальний заряд q необхідно закріпити у нижній точці сферичної порожнини радіуса R, щоб у полі тяжіння невелика кулька маси m і заряду Q знаходилася у положенні стійкої рівноваги.

Какой минимальный заряд q нужно закрепить в нижней точке сферической полости радиуса R, чтобы в поле тяжести небольшой шарик массы m и заряда Q находился в верхней точке полости в положении устойчивого равновесия?

5. Вивчіть та опишіть залежність швидкості витікання рідини з високої циліндричної посудини від діаметра отвору у дні циліндра, який зроблено за допомогою швацької голки.

Изучите и опишите зависимость скорости вытекания жидкости из высокого цилиндрического сосуда от диаметра отверстия в дне цилиндра, сделанного с помощью швейной иглы.